

Виходячи з їх значень обирається відповідний тип стійкості, а саме абсолютна фінансова стійкість, нормальна фінансова стійкість, нестійкий фінансовий стан або кризовий фінансовий стан. У більшості випадків нестійкий та кризовий стан наступають унаслідок зменшення частки власного капіталу в загальному капіталі. Така зміна можлива у випадку значного зростання обсягу кредиторської заборгованості або скорочення статутного капіталу [2, с. 124-125].

Таким чином можна зробити висновок, що внутрішні джерела фінансування відіграють важливу роль у процесі функціонування підприємства, адже саме за їх рахунок відбувається погашення зобов'язань та подальше збільшення обсягів виробництва у майбутньому. Також від їх структури залежить і рівень фінансової стійкості підприємства, без чого стабільна робота є неможливою.

Список використаних джерел:

1. Коваль Л. В. Власний капітал: облік та представлення в звітності в контексті національних та міжнародних стандартів / Л. В. Коваль // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Зб. наук. праць. – 2013. – № 10. – С. 310-318.

2. П'ятак Т. В. Шляхи оптимізації структури капіталу: аналіз теоретичних надбань / Т. В. П'ятак // Вісник НТУ «ХПІ». – 2013. – № 49. – С. 118-127.

3. Шкурка К. В. Складові власного капіталу підприємства у вітчизняній та міжнародній практиці [Електронний ресурс] / К. В. Шкурка. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/23_DSN_2014/Economics/7_174621.doc.htm.

Усик К.В., студентка

Науковий керівник: Костюк В.А.,

к.е.н., доцент Національний університет

біоресурсів і природокористування України, м.

Київ, Україна

ДОВГОСТРОКОВЕ БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

За останні роки, Україна стала одним з світових лідерів з експорту сільськогосподарської продукції, тому для підтримки заданого рівня необхідно розвивати інноваційну діяльність аграрних підприємств. Найефективнішим стимулом для активізації розвитку інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств є підвищення ролі довгострокового банківського кредитування.

Фінансове забезпечення потреб АПК у впровадженні інноваційної діяльності завжди було предметом наукових дискусій. Дослідженням даної проблеми займалися такі вчені: В.В. Борщевський, В.М. Гейць, М.В. Щурик, Л.І. Федулова, М.А. Хвесик та інші.

Активну участь у фінансуванні інноваційного процесу в Україні відіграють банки, кредитна політика яких направлена, в першу чергу, на банківське обслуговування інноваційної діяльності підприємств [1]. Фінансування інноваційного характеру повинно носити довгостроковий характер, оскільки прибуток від такої діяльності з'являється не одразу.

Значення довгострокового банківського кредиту в інноваційному розвитку сільськогосподарських підприємств є беззаперечно визначальним. Кредитні відносини уможливають розширення фінансових можливостей сільськогосподарських підприємств щодо збільшення обсягів виробництва, впровадження нової техніки та технологій, модернізації виробничих процесів, удосконалення виробничих активів, і як наслідок - стимулює та пришвидшує технічний прогрес [2].

Сьогодні в Україні склалася така ситуація, що фінансуванням інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств переважно займаються комерційні банки. На жаль, складне фінансове становище таких підприємств, відсутність ліквідної кредитної застави; негативна кредитна історія - значно ускладнюють або взагалі унеможливають тримання кредитів у банківських установах, особливо на довгостроковій основі.

Банківське довгострокове кредитування аграрних підприємств є складним механізмом. Він включає в себе велику кількість процесів, які необхідно здійснити, щоб отримати кошти на довгостроковій основі. Це і обґрунтування позики, і надання повної фінансової звітності підприємства як на початку кредитного процесу, так і протягом всього терміну кредитування.

На рис. 1 представлено обсяг банківських кредитів, наданих сільськогосподарським підприємствам за період 2014-2017 рр [3].

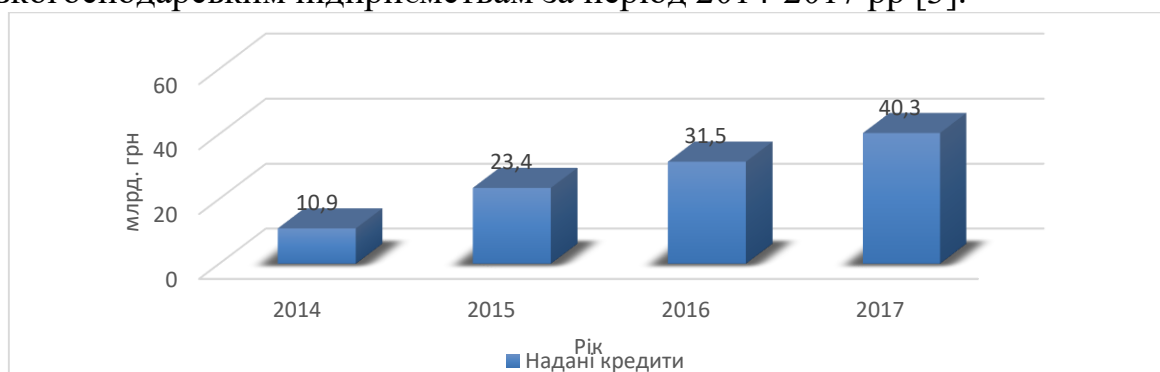

Рис.1 Обсяг банківських кредитів, наданих сільськогосподарським підприємствам, млрд грн

Як бачимо, загальна сума кредитів, наданих аграрному сектору з кожним роком мала тенденцію до збільшення. Станом на кінець 2017 року така сума становила 40,3 млрд грн, яка майже в 4 рази більш ніж в 2015 р. Це означає, що аграрний сектор активно впроваджує нові технології і тому залучає все більше додаткових коштів для їх розвитку.

Більшість власників банків зазначають, що, сьогодні, аграрна галузь є для них однією з пріоритетних. Тому і в Україні зростає частка довгострокових кредитів, які надані підприємствам агропромислового сектору (рис.2) [3].

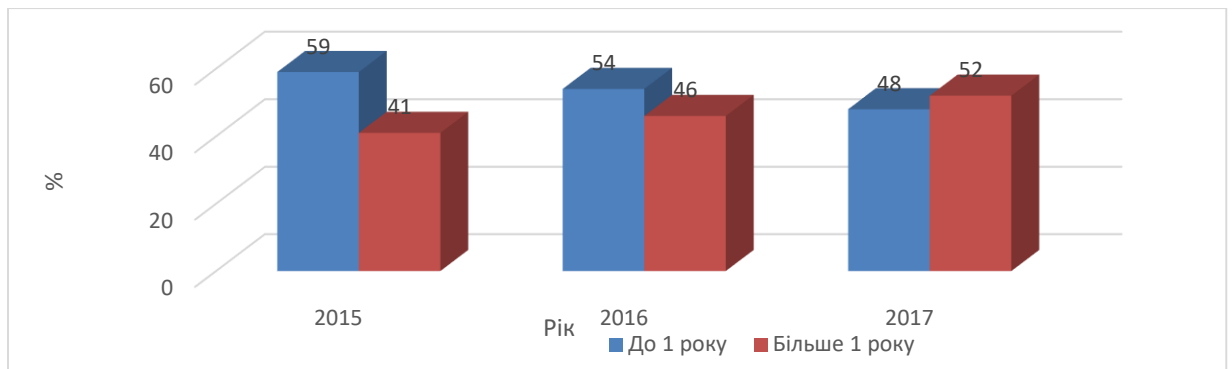

Рис.2 Структура гривневих кредитів у сільському господарстві за термінами, %

Банки за 2015 -2017 рр. наростили довгострокові кредити, що свідчить про збільшення потенціалу фінансування інвестицій за рахунок банківських кредитів. Якщо загальний обсяг кредитування швидко зростає, то кількість довгострокових кредитів зростає не такими швидкими темпами. Але з кожним роком довгострокові кредити переважають над короткостроковими, а це означає, що сільськогосподарські підприємства все більше удосконалюють свій виробничий потенціал.

Отже, проаналізувавши стан розвитку довгострокового банківського кредитування інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств, можна зробити такий висновок: з кожним роком зростає частка кредитів, наданих сільськогосподарському сектору економіки; збільшується і кількість наданих довгострокових кредитів, що свідчить про те, що такі кредити використовуються для фінансування інноваційної діяльності таких підприємств. Дієве фінансове забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств сприятиме покращенню фінансової результативності їх діяльності та підвищенню конкурентоспроможності аграрної галузі.

Список використаних джерел:

1. Федулова Л, Пашута М. Розвиток національної інноваційної системи України // Економіка України. – 2015. – №4. – С. 35-47.
2. Білосор Л.В. Розвиток ринку інноваційної продукції в аграрній сфері: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.02.02 / Л.В. Білосор. –К., 2006.– 21с.
3. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

Химич І.Г., к.е.н., доцент
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя, м. Тернопіль,
Україна

**КРИЗОВІ ЯВИЩА НЕМОЖЛИВО ПЕРЕДБАЧИТИ АБО
ІСНУВАННЯ «ЧОРНИХ ЛЕБЕДІВ» В ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСАХ**

Інколи, коли отримано невідворотний негативний результат, який вже є і крапка, починаємо задумуватися проте, що він якось спливає в підсвідомості як